

Πρωτοποριακό πρόγραμμα βελτίωσης της σχολικής αποτελεσματικότητας και προώθησης της ισότητας στην εκπαίδευση

Νέα έρευνα διεξήγαγαν επιστήμονες του Πανεπιστημίου Κύπρου, σε συνεργασία με άλλα τρία ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, σε Δημοτικά Σχολεία που βρίσκονται σε κοινωνικά υποβαθμισμένες περιοχές

Μια νέα ευρωπαϊκή μελέτη σε περισσότερους από 5.500 μαθητές από τέσσερις διαφορετικές χώρες (Κύπρο, Ελλάδα, Αγγλία και Ιρλανδία), που διεξήχθη από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, διαπίστωσε ότι ένα νέο πρόγραμμα σχολικής παρέμβασης μπορεί να βελτιώσει τα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών Δημοτικών Σχολείων που διαβιούν σε κοινωνικά

υποβαθμισμένες περιοχές, αλλά και να μειώσει, παράλληλα, το χάσμα ανάμεσα στα μαθησιακά επιτεύγματα μαθητών που προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά επίπεδα.

Ειδικότερα, το εν λόγω ερευνητικό πρόγραμμα χρησιμοποιεί τη Δυναμική Προσέγγιση Βελτίωσης της Σχολικής Αποτελεσματικότητας (*Dynamic Approach to School Improvement - DASI*), ένα τεκμηριωμένο θεωρητικό σχήμα που βασίζεται στα πιο πρόσφατα ευρήματα της έρευνας για την εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα.

Σε αντίθεση με μια ολιστική προσέγγιση, η Δυναμική Προσέγγιση περιλαμβάνει αρχικά την αξιολόγηση μίας σχολικής μονάδας, με στόχο τον προσδιορισμό των συγκεκριμένων σχολικών τομέων που χρήζουν βελτίωσης και έπειτα εφαρμόζονται συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις για τη βελτίωσή τους. Αυτή η διαδικασία εμπλέκει όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των γονέων, με την υποστήριξη μιας εξειδικευμένης συμβουλευτικής και ερευνητικής ομάδας.

Αρκετές έρευνες έχουν ήδη δείξει ότι η Δυναμική Προσέγγιση μπορεί να βελτιώσει τα μαθησιακά αποτελέσματα (διάσταση της ποιότητας), αλλά η εν λόγω έρευνα που δημοσιεύτηκε, πρόσφατα, στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό *Educational Research*, είναι η πρώτη που έχει διεξαχθεί σε δημοτικά σχολεία που βρίσκονται σε κοινωνικά υποβαθμισμένες περιοχές.

Ο Καθηγητής Λεωνίδα Κυριακίδης του Τμήματος Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου σε συνεργασία με τον Καθηγητή, Bert P.M. Creemers του Πανεπιστημίου Γκρόνινγκεν της Ολλανδίας, προχώρησαν τόσο σε ανάπτυξη όσο και σε εγκυροποίηση του μοντέλου στηριζόμενοι στα πορίσματα σειράς ερευνών που διεξήχθησαν τα τελευταία 15 χρόνια σε ευρωπαϊκές και πολλές άλλες χώρες. Η νέα έρευνα αποτελεί τη μοναδική έρευνα που εξετάζει την επίδραση της Δυναμικής Προσέγγισης τόσο στη διάσταση της ποιότητας όσο και της ισότητας σε σχολεία που βρίσκονται σε κοινωνικά υποβαθμισμένες περιοχές σε διαφορετικές χώρες της Ευρώπης. Η μελέτη, διεξήχθη υπό την καθοδήγηση ομάδας ερευνητών από τα Πανεπιστήμια Κύπρου, Κέιμπριτζ, Αθηνών και Δουβλίνου, με επικεφαλής τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Κύπρου, Λεωνίδα Κυριακίδη.

Δυναμική Προσέγγιση για τη Βελτίωση της Ποιότητας και της Ισότητας στην Εκπαίδευση

Στην εν λόγω έρευνα συμμετείχαν 72 Δημοτικά Σχολεία (συμμετοχή περίπου 5.560 μαθητών) σε κοινωνικά υποβαθμισμένες περιοχές από τις τέσσερις προαναφερόμενες ευρωπαϊκές χώρες, τα οποία και χωρίστηκαν τυχαία σε πειραματική ομάδα και ομάδα ελέγχου. Τα σχολεία της πειραματικής ομάδας χρησιμοποίησαν τη Δυναμική Προσέγγιση για ένα σχολικό έτος (2015-2016), ενώ τα σχολεία της ομάδας ελέγχου έλαβαν υποστήριξη για να αναπτύξουν τις δικές τους δράσεις βελτίωσης χωρίς τη χρήση της Δυναμικής Προσέγγισης.

Οι μαθητές ηλικίας μεταξύ 9 έως 12 ετών (δηλ., των Δ', Ε' και Στ' τάξεων) των Δημοτικών Σχολείων που συμμετείχαν στην έρευνα, συμπλήρωσαν γνωστικό δοκίμιο στα Μαθηματικά, τόσο στην αρχή του σχολικού έτους, όσο και στο τέλος για να αξιολογηθεί η επίδραση της Δυναμικής Προσέγγισης κατά τη συγκεκριμένη περίοδο. Οι ερευνητές επέλεξαν να αξιολογήσουν τις γνώσεις των μαθητών στα Μαθηματικά, καθώς προηγούμενες έρευνες έχουν δείξει ότι τα Μαθηματικά τείνουν να ανταποκρίνονται καλύτερα από οποιοδήποτε άλλο γνωστικό αντικείμενο στα προγράμματα σχολικής βελτίωσης. Οι ερευνητές κατέγραψαν, επίσης, και την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, το φύλο και την εθνικότητα του κάθε μαθητή.

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς, όλοι οι μαθητές και στα 72 σχολεία πέτυχαν παρόμοια βαθμολογία στα Μαθηματικά και εμφάνισαν παρόμοια μαθησιακά χάσματα με βάση την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση, το φύλο και την εθνικότητα. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς, οι μαθητές στα σχολεία της πειραματικής ομάδας (που χρησιμοποίησαν τη Δυναμική Προσέγγιση) είχαν καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα από εκείνους της ομάδας ελέγχου και αυτό παρατηρήθηκε και στις τέσσερις συμμετέχουσες χώρες. Επιπλέον, το χάσμα ανάμεσα στα μαθησιακά επιτεύγματα των μαθητών που προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά επίπεδα, μειώθηκε στα σχολεία της πειραματικής ομάδας, ενώ παρέμεινε το ίδιο στα σχολεία της ομάδας ελέγχου. Τέλος, η Δυναμική Προσέγγιση φάνηκε να μην έχει καμία επίδραση στο χάσμα των μαθησιακών επιτευγμάτων που βασίζεται στο φύλο ή την εθνικότητα.

«Θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι η παρούσα μελέτη έχει σημαντικές εφαρμογές και επιδράσεις στην έρευνα για τη σχολική βελτίωση, αλλά και στη χάραξη πολιτικής για παροχή ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών», καταλήγει ο Καθηγητής Λεωνίδα Κυριακίδης στο άρθρο του. Ωστόσο, παρά τη μείωση του χάσματος ανάμεσα στα μαθησιακά επιτεύγματα μαθητών που προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά επίπεδα, οι συγγραφείς του άρθρου αναγνωρίζουν ότι η Δυναμική Προσέγγιση φαίνεται να είναι πιο αποτελεσματική στην ενίσχυση της ποιότητας παρά της ισότητας της εκπαίδευσης.

Εν κατακλείδι, οι ερευνητές υποστηρίζουν ότι πρέπει να διεξαχθούν περισσότερες έρευνες για τον εντοπισμό πολιτικών και δράσεων που να αντιμετωπίζουν την ισότητα με ένα πιο εμπειριστατωμένο τρόπο, έτσι ώστε η Δυναμική Προσέγγιση να μπορεί να μειώσει και το χάσμα των μαθησιακών επιτευγμάτων που βασίζεται στο φύλο και στην εθνικότητα.

Περισσότερες Πληροφορίες

Ιστοσελίδα του Ερευνητικού Προγράμματος: www.ucy.ac.cy/promqg

Για αντίγραφο του εν λόγω άρθρου: EDUCATIONAL RESEARCH,
<https://doi.org/10.1080/00131881.2019.1642121>

ή Επικοινωνήστε με:

Καθηγήτη Λεωνίδα Κυριακίδη, Συντονιστή του Προγράμματος
Ηλεκτ. Ταχυδρομείο: kyriakid@ucy.ac.cy
Τηλ.: 22892947

Τέλος Ανακοίνωσης
